

Seat No.	

**Third Year of the Five Year Law Course (Semester - VI) and
First Year of the Three Year Law Course (Semester - II) (CBCS)
Examination, January - 2023
ENVIRONMENTAL LAW (Paper- IV)
Sub. Code: 74808/74844/67351/64249/51086/51111**

Day and Date : Saturday, 28- 01 - 2023

Total Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.30 p.m.

- Instructions :
- 1) Attempt any 4 (four) Questions from Question No. 1 to7.
 - 2) Question number8 is compulsory.
 - 3) Figures to the right indicate full marks.
 - 4) In case of any ambiguity in Marathi version of the Question Paper due to unavailability of proper Legal Words, phrases etc. the same question in English version shall be taken into account.

- Q1) Explain the meaning of Environment and Pollution under various Laws in India? Discuss various causes and effects of Pollution. [15]
- Q2) Elaborate the major historical milestones of Environment Protection in India from ancient period to Post-Independence era. [15]
- Q3) Explain with the help of relevant case law and statutes, the Public Trust Doctrine and Precautionary Principle as Emerging Principles in Environmental law.[15]
- Q4) Explain the important legal provisions relating to Prevention of Water Pollution in India. [15]
- Q5) Explain the provisions relating to Prevention, control and abatement of Environmental Pollution under the Environment Protection Act 1986. [15]
- Q6) Explain the provisions related to Hunting under the Wild life Protection Act 1972. [15]

P.T.O.

Q7) Explain how the animal interests are protected in India through Prevention of Cruelty to Animals Act 1960. [15]

Q8) Explain the following or Answer in One/Two Sentences (Any Five)[5×2=10]

- a) Directive Principles of State Policy and Environmental Protection
- b) Legal Control of Noise Pollution.
- c) Bio-Medical Wastes Rules
- d) Rio Conference 1992
- e) Performing Animals
- f) Declaration of National Park
- g) The meaning of 'Wild' under Wildlife Protection Act
- h) Taj Trapezium case
- i) Principle of Sustainable Development
- j) Phooka under prevention of Cruelty to Animals Act

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 यापैकी कोणतेही 4 प्रश्न सोडवा.
 - 2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
 - 3) उजवीकडे दर्शविलेले आकडे पूर्ण गुण सूचित करतात.
 - 4) मराठी प्रश्नामध्ये काही संदिग्धता वाटल्यास / असल्यास इंग्रजी प्रश्नाचा संदर्भ घ्यावा.

प्र.1) भारतातील विविध कायद्यांतर्गत पर्यावरण आणि प्रदूषण याचा अर्थ स्पष्ट करा? प्रदूषणाची विविध कारणे आणि परिणामांची चर्चा करा. [15]

प्र.2) प्राचीन काळापासून ते स्वातंत्र्योत्तर काळापर्यंत भारतातील पर्यावरण संरक्षणाचे प्रमुख ऐतिहासिक टप्पे विस्तृत करा. [15]

प्र.3) पर्यावरण कायद्यातील उदयोन्मुख तत्त्वे म्हणून पब्लिक ट्रस्ट डॉक्ट्रिन आणि प्रिकॉशनरी तत्त्व ही तत्त्वे न्यायालयीन निकाल आणि कायद्याच्या मदतीने विस्तृत करा. [15]

प्र.4) भारतातील जलप्रदूषण रोखण्याशी संबंधित महत्त्वाच्या कायदेशीर तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

प्र.5) पर्यावरण संरक्षण कायदा 1986 अंतर्गत पर्यावरण प्रदूषण, प्रतिबंध, नियंत्रण आणि कमी करण्यासंबंधीच्या तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

प्र.6) वन्यजीव संरक्षण कायदा 1972 अंतर्गत शिकारीशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

प्र.7) प्राणी क्रूरता प्रतिबंध कायदा 1960 द्वारे भारतात प्राण्यांच्या हिताचे संरक्षण कसे केले जाते ते स्पष्ट करा. [15]

प्र.8) खालील स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यात उत्तर द्या. (कोणत्याही 5) [5×2=10]

- अ) राज्य घटना मार्गदर्शक तत्त्वे आणि पर्यावरण संरक्षण
- ब) ध्वनी प्रदूषणाचे कायदेशीर नियंत्रण
- क) जैव-वैद्यकीय कचरा नियम
- ड) रिओ परिषद 1992
- इ) परफॉर्मिंग प्राणी-प्राण्यावरिल्ल प्रयोग
- फ) राष्ट्रीय उद्यानाची घोषणा
- य) वन्यजीव संरक्षण कायद्यांतर्गत 'वन्य' चा अर्थ
- र) ताज ट्रॅपेझियम केस
- ल) शाश्वत विकासाचे तत्त्व
- व) प्राण्यांवर क्रूरता प्रतिबंधक कायद्यांतर्गत फुकाचा अर्थ

